

ФОНЕТИЧНА ТРАНСКРИПЦІЯ

ЗАПАМ'ЯТАЙ!!!

1. Слово, що транскрибується, береться в квадратні дужки [дорóга].
2. **АПОСТРОФ** у транскрипції **не вживається**.
3. Літери **Я, Ю, Є, Ї, Ъ** у транскрипції не вживаються.
4. Подовжені приголосні позначаються двокрапкою: знан**н**я [знан':á], підда**ш**шя [п'ід:á**ш**':a].
5. Усі слова пишуться з малої літери: Миргород [міргород].
6. Якщо слово має більше ніж один склад, то ставиться наголос: [мак], [горá].

СПІВВІДНОШЕННЯ ЗВУКІВ І БУКВ

Ь - позначає **0** звуків

Щ - завжди **2** звуки: [ШЧ]: щока [шчокá]

Ї - завжди **2** звуки: [ЙІ]: їжак [йіжа́к]

БУКВОСПОЛУЧЕННЯ **ДЖ, ДЗ**

позначають **1** звук (у корені слова):

ДЖ [дж̣], ДЗ [дз̣]: джаз [дж̣ аз].

2 звуки: [д] і [ж], [д] і [з] (префікс+корінь):
під+земелля [п'ідзе^н мел':á]

Звукове значення літер Я, Ю, Є

Я, Ю, Є позначають один звук [а], [у], [е] та м'якість або пом'якшення попереднього приголосного:

рад [р'ад], бюро [б'уро].

Я, Ю, Є - позначають два звуки:

а - [йа] , ю - [йу] , є - [йе]:

1. На початку: яма [йáма]
2. Після голосного: твоє [твойе´]
3. Після апострофа: м'ята [мйáта]; б'ю [бйу]
4. Після ь: Мольєр [мол'йе´р]

Ненагологені голосні **Е, И, І**

Е, И в ненаголошеній позиції позначають:

е - [e^н]: земля [зе^н мл'а];

и - [и^е]: [ви^екладáч].

Ненаголошений **О** (перед наголошеним **У** або **І**)
позначає [o^у]:

Зозуля [зо^узу'л'а], кожух [ко^ужу'х], собі [со^уб'і']

М'які звуки

М'якість приголосних позначається скісною рисою, розташованою вгорі після букви:

['] тітка [т'і́тка].

М'які звуки:

[Д'], [Т'], [З'], [С'], [Ц'], [Л'], [Н'] + [ДЗ'], [Р']. [Й]
(Де Ти З'їси Ці Ли Ни + ДЗ, Р, Й)

Запам'ятай: [Й] - завжди м'який

Звук м'який

1. Якщо стоїть перед **ь, і, я, ю, є**: сіль [с'іл'].
2. Якщо тверді **[д], [т], [з], [с], [ц], [л], [н]** стоять перед м'якими **[д'], [т'], [з'], [с'], [ц'], [л'], [н']**, то вони також м'які: пісня [п'іс'н'а].
3. **Свистячі** [з], [с], [ц], [**дз**] перед пом'якшеними - м'які: спів [с'п'ів], свято [с'в'áто].

ПОМ'ЯКШЕНІ ЗВУКИ

Губні: [б'], [п'], [в'], [м'], [ф']

Шиплячі: [ж'], [ч'], [ш'], [дж']

Задньоязикові: [г'], [к'], [х']

Глотковий: [г']

ПОМ'ЯКШУЮТЬСЯ перед **І, Я, Ю, Є:**

бік [б'ік], гілка [ф'іалка], хіт [х'іт]

ЗАПАМ'ЯТАЙ!!! Ъ після пом'якшених не пишеться.

ЗВЕРНИ УВАГУ!!!

- **ТЬСЯ** позначається [ц':а]: грається [гра́йец':а]

- **ШСЯ** позначається [с':а]: грієшся [гр'ійес':а]

Запам'ятай уподібнення:

борот**ь**ба - [бород**д'**ба́], молот**ь**ба - [молод**д'**ба́];

кос**ь**ба - [коз**з'**ба́], про**с**ьба - [прó**з'**ба];

во**к**зал - [во**г'**за́л], ане**к**дот - [ане^н**г'**до́т], рю**к**зак - [р'у**г'**за́к], рю**к**зак [р'у**г'**за́к];

- во**г**ко - [во**х'**ко], легко [ле**х'**ко], ні**г**ті - [ні**х'**ті],
кі**г**ті - [кі**х'**ті], дьог**т**ю - [д'о**х'**т'ю].